

Gen 43, 24-34

Když správce uvedl ty muže do Josefova domu, dal jim vodu, aby si umyli nohy, a jejich oslům dal obrok. Oni zatím připravili dar pro Josefa, až v poledne přijde; slyšeli totiž, že tam mají stolovat. Jakmile Josef vkročil do domu, přinesli mu tam svůj dar a klaněli se mu až k zemi. Zeptal se jich, jak se jim vede, a otázal se: "Zdalipak se vede dobře vašemu starému otci, o němž jste mluvili? Je ještě naživu?" Odpověděli: "Tvému otroku, našemu otci, se vede dobře, je dosud živ." Padli na kolena a klaněli se mu. Tu se rozhlédl a spatřil svého bratra Benjámina, syna své matky, a tázal se: "Toto je váš nejmladší bratr, o kterém jste se mnou mluvili?" A dodal: "Bůh ti buď milostiv, můj synu!" Nato se Josef rychle vzdálil. Byl hluboce pohnut a dojat nad bratrem až k pláči; vešel proto do pokojíku a rozplakal se tam. Potom si umyl obličej, vyšel a s přemáháním řekl: "Podávejte jídlo." Podávali zvlášť jemu, zvlášť jim a zvlášť Egypťanům, kteří s ním jídali; Egypťané totiž nesmějí stolovat s Hebreji, poněvadž to je pro ně ohavnost. A seděli před ním od prvorozeného, jak náleželo prvorozenému, až po nejmladšího, každý podle svého věku. Jeden jako druhý trnuli úžasem. Potom je Josef uctil ze svého stolu; nejvíce ze všech, pětkrát víc než ostatní, však uctil Benjámina. Hodovali s ním a hojně se s ním napili.

Pod jednou střechou sedí dvanáct bratrů, zasedli společně k obědu. Všichni synové jednoho otce, dvanáct synů Izraele. Jsou spolu po mnoha letech odloučení. Jsou pod jednou střechou, ale jen jeden z nich ví, že jsou vlastně všichni pohromadě, že jejich plný počet. Jsou spolu, ale zároveň sedí u oddělených stolů. U jednoho stolu sedí Josef, u dalšího Egypťané a ještě u dalšího stolu sedí zbylých jedenáct bratrů. Když Josef naposledy viděl své bratry jíst, byl doslova na dně – na dně prázdné studně v Dótanu. Jeho bratři svačili, zatímco on čekal sám a nahý na další rány osudu. Nyní jedí všichni. Dohromady a přesto zvlášť. Tomuto obědu předcházelo mnoho peripetií. Josef byl prodán těmi stejnými bratry, kteří nyní jsou hosty v jeho domě, do otroctví. Josef byl ve vězení a díky svému prorockému daru byl vyvýšen do slávy až mu nikdo v Egyptě nebyl roven, kromě faraona. Ale tomu všemu předcházela sen o tom, že se mu bratři klaní jako snopy obilí. Ano, toho obilí, které má nyní větší cenu než pistácie. Ano, ti bratři, kteří se mu dnes kvůli tomu obilí klaněli. Dnes se naplnil jeho dávný prorocký sen. Celá jeho životní historie vedla k tomuto obědu. A přesto jeho bratři netuší, že ten muž u samostatného stolu je jejich dávno ztracený, do otroctví prodaný velikášský snílek, Josef.

Jedenáct synů Izraele sedí podle věku u svého stolu. Jsou sice v domě toho velmože, ale jsou pro Egypťany nečistí. Pasou

totiž skot. Bylo to kvůli jejich zápachu, či rituální nečistotě? Nevíme. Ale víme, že pro Egypťany to byli vidláci z východního venkova. Ve své zemi to byli sice bohatí, ale zde na Egypťanském dvoře jsou to jen chlápci z východu.

Měli za sebou dlouhou cestu – už poněkoliť. Na celou zemi totiž přišla těžká neúroda. Poprvé bratři přijeli do Egypta nakoupit obilí s množstvím stříbra, ale tento velmož, který obilí prodával, si na ně zasedl. Pojal podezření, že jsou snad špióny z Kenaánu – a tak jediné, co jim zbývalo, bylo se mu důkladně představit. Jsou to bratři, žádní špióni. Egypťanský velmož jim to ale nevěřil a jednoho z nich si nechal do zástavy jako rukojmí, než přivedou ukázat svého zbývajícího bratra. Nakoupili obilí a vrátili se domů k otci bez Šimeona. Jediný způsob jak ho osvobodit, by bylo vrátit se do Egypta s nejmladším Benjáminem. Jenže otec Jákob, tedy Izrael, na Benjaminovi visel. Byl to jeho poslední syn od jeho nejmilovanější ženy a už o jednoho takového syna dávno přišel. Nechce o tom slyšet. Benjámina nikam nepustí. Jenže... po nějakém čase, kvůli všeobecnému hladomoru, jim opět došlo zrní – jak pro dobytek, tak pro ně samotné na mouku. Jákob, tedy Izrael měl nyní na vybranou dvě možnosti: Buď pustí Benjámina s bratry do Egypta, čímž vysvobodí zároveň Šimeona, nebo všichni umřou hladu. Ono sice měli velké zásoby mandlí, pistácií a medu, - to jsou jistě vybrané pochoutky, ale zkuste si být živi jen z nich. To by vám brzy bylo špatně. Nic naplat, po dlouhém naléhání Izrael své syny pustí na novou cestu do Egypta a tentokrát i s Benjáminem.

Když se tedy tito bratři ukázali i s nejmladším opět před Egypťanským velmožem, byli omilostněni. Dokonce je mocný Egypťan, Safenat Paneach, pozval k sobě domů na oběd a propustil jim Šimeona. Nyní jsou všichni. Jenže...

Safenat Paneach je poslal k sobě domů na oběd, to je přece obrovská pocta. Jenže je poslal předem, kdoví jestli to není zase nějaká další léčka. Co když je k sobě pozval jen proto, aby je všechny pěkně pohromadě se všemi jejich dary a osly prodal do otroctví? Mají strach vstoupit do toho honosného domu. A on se tehdy bát neměl?

Jediné, co synové Izraele od začátku chtěli, bylo nakoupit jídlo. Vždyť nezebrali, mají dost prostředků na zaplacení. Tento egyptský monopol na jídlo je krutý, těžko si to dnes představíme. Můžeme vejít do obchodu a nakoupit si vždy alespoň jeden rohlík, to si můžeme dovolit všichni. Jenže v té době a na tom místě bylo nakoupit obilí asi tak podobné, jako bychom dnes chtěli nakoupit něco nebezpečného. Obilí bylo málo a mělo cenu zlata. Tato situace je možná vzdálena nám v Čechách, zejména v Praze, ale v současnosti v mnoha státech mají mocní jednotlivci monopol na přístup například k pitné vodě. My jsme privilegovaní, že se nám toto neděje.

Smíme si kdykoli zajít do obchodu. Dokonce už ani nemusíme čekat frontu na banány.

Za mocným egyptským magnátem s monopolem na základní suroviny se skrývá bratr Josef. Ještě není připraven jim odkrýt svoji skutečnou identitu, svoji skutečnou tvář. Tu si zakrývá. Jeho slzy nikoho nezajímají. A vůbec, on se přece neprosil, aby mu tam zčista jasna nakráčeli zpět do života. Vždyť od takových lidí, kteří malého plačícího bratra za klukovinu prodají nahého do otroctví, je snad lepší se držet hodně daleko. Josef velmi dobře ví, že ti muži nejsou špióni, ale vskutku netuší, zda jim může věřit. Sice to mohou být jeho bratři, synové jeho otce, přesto - pro něj to jsou cizinci. Může jim věřit? Co udělá se svou mocí? Nyní je má přece v hrsti on - karty se obrátily.

Safenat Paneach nechává jedenáct synů izraele usadit k jednomu stolu opodál. Pozoruje je. Když pak jeho oči zachytí Benjamina, jediného bratra z téže matky, je toho stresu na něj už nějak moc. A tak uteče.

Jaká to zvláštní podívaná pro všechny, kdo sedí u stolů. Tenhle Safenat Paneach je mocný, ale chová se divně.

Josef zatím utekl někam stranou se vybrečet. Tak moc se mu stýská. Všechny ty potlačené pocity najednou vyplují na povrch. Jak rád by Benjamina objal, ale situace mu to ještě neumožňuje, ještě ne. Ta maska Safenat Paneacha, kterou musí nosit, protože je to jeho úkol, tu si může sundat jen v bezpečí. A jakkoli jsou to jeho bratři, on s nimi v bezpečí není. Zde ještě nemůže být sám sebou. A tak se vybrečí, opláchně si obličej, ovládne se a vrátí se. Zasedne ke svému stolu a radují se spolu, jedí a pijí - ale ačkoli jsou spolu, přesto jsou zvlášť, i proto Josef pláče. U jednoho stolu jsou ti čistí Egypťané, a u dalšího nečistí synové Izraele. To je paradox.

Ale pozor. Opusťme nyní starověký Egypt a Safenat Paneacha a přesuňme se k jinému domu, kde se setkávají synové Izraele a lidé jiného národa. Tentokrát je to s tou čistotou naopak. Vzpomeňte si na první čtení z knihy Skutků. Za ta staletí už Izraelci nebyli ti nečistí, ba právě naopak. První křesťané byli Izraelci, a ti nyní měli přesná pravidla toho, s kým smějí stolovat a ke komu smějí na návštěvu. Apoštol Petr překonává svůj odpor ke všemu nečistému na základě svého vidění, ve kterém mu Bůh ukázal, že nemá nikoho považovat za nečistého. A tak se scházejí Izraelci a pohané zase pod jednou střechou a tentokrát i u jednoho stolu. Mohou si o sobě navzájem myslet, že ti druzí jsou ti nečistí, mohou sebou navzájem pohrdat a vzpomínat na staré křivdy. Anebo mohou láskou přikrýt množství hříchů a křivd. Představte si, že by vás někdo pozval na podobný oběd. Jsou před vámi dva stoly, jeden je stůl těch čistých a jeden těch

nečistých. U jednoho sedí ti spravedliví, ti, kteří se neposkvrnili. Ti, kteří jsou odděleni pro Boží království. Ti, kdo do něj mají přístup. U druhého sedí ti, kteří mají za sebou průšvihy, kteří mají za sebou lež a jsou cítit skotem. Ke kterému byste si sedli?

V Kristu a Duchu Svatém Bůh sestupuje mezi své děti a ukazuje jim, že mohou překonat to, co oni považují za nečisté. Takže ať už sedíme u jakéhokoli stolu - Bůh, stvořitel a spasitel světa nás zve k sobě domů - pod jednu střechu. Sedí mezi oběma stoly..., tak co kdybychom je spojili dohromady?

Bohoslužby 10.11.2019 (Eliška Havelková)

Píseň 251,1

Introit: ze žalmu 70

Utíkám se k tobě, Hospodine, kéž nikdy nejsem zahanben!
Pro svou spravedlnost mě vysvobod', pomoz mi vyváznout,
skloň ke mně své ucho, buď mou spásou. Buď mi skalním
příbytkem a budu se tam uchýlovat stále. Rozhodls o mé
záchraně, tys můj skalní štít, moje pevná tvrz! Bože můj,
pomoz mi vyváznout z moci svévolníka, z rukou bídáka a
násilníka. Ty jsi přece má naděje, Panovníku Hospodine, v
tebe už od mládí doufám.

Píseň 86,1-3

Modlitba

Poděkovat za to vše, co máme - že jsme neumřeli hladu,
neumrzli na ulici, že máme kde složit hlavu, že máme
oblečení, že můžeme svobodně jít do obchodu beze strachu,
že by nás to mohlo stát víc, než peníze, že máme mír...a
relativní hoj ost že máme boty a svobodu

Čtení: Skutky 10,23b–29a

Hned druhého dne se s nimi Petr vydal na cestu a ještě
několik bratří z Joppe ho doprovázelo. Nazítří přišli do
Cesareje. Kornélius je očekával a spolu s ním jeho příbuzní a
nejbližší přátelé. Když chtěl Petr vejít, vyšel mu Kornélius
vstříc, padl na kolena a poklonil se mu. Ale Petr jej přinutil
vstát a řekl: „Vstaň, vždyť i já jsem jen člověk.“ Za
rozhovoru vešli dovnitř a Petr shledal, že je tam shromážděno
mnoho lidí. Promluvil k nim: „Dobře víte, že židům není
dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh
ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním
poskvrňuje nebo znečišťuje. Proto jsem také bez váhání
přišel, když jste pro mne poslali.

Slovo k dětem

Píseň 694 V království božím

Kázání

480 Srdce k srdci

Ohlášení

Přímluvy po každé přímlově zazpíváme *kyrie*

- Za lidi ukřivdění
- Za ty co ukřivdili
- Za ty, co pláčou nad rozdělením
- Za ty, kteří nemají co jíst
- Za ty, kdo jsou ohroženi na životě jen aby mohli
naplnit své základní potřeby
- Otče náš

Poslání

Nesuďme už tedy jeden druhého, ale raději posuďte, jak
jednat, abyste nekladli bratru do cesty kámen úrazu a
nepůsobili pohoršení. **14**Vím a jsem přesvědčen v Pánu
Ježíši, že nic není nečisté samo v sobě, ale tomu, kdo něco
pokládá za nečisté, je to nečisté. **15**Trápí-li se tvůj bratr pro

to, co jíš, nežiješ už v lásce. Neuváděj tedy svým jídlem do
záhuby toho, za nějž Kristus umřel! **16**Nevydávej v potupu to
dobré, co jste přijali.

Požehnání

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.
Hospodin

bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. AMEN

Píseň 171